

W ŁOMNEJ DOLNEJ O ZMIANACH W BUDŻECIE

Trzeba oszczędzać...

ŁOMNA DOLNA (kor) - Z powodu niższych - niż się spodziewano pod koniec ub. roku - dochodów budżetowych musieli dolnośląskie przedstawicielstwo gminne na swoim poniedziałkowym posiedzeniu zdecydować o cięciach prawie ze wszystkich pozycji po stronie wydatków gminnego budżetu.

Zmiany dotyczą również szkółnictwa, w związku z tym odbyło się we wtorek w Urzędzie Gminnym spotkanie starosty Wiktora Sikory z dyrektorami polskiej i czeskiej szkoły oraz obu miejscowych placówek przedszkolnych.

"Głównie w szkolnictwie nie są, moim zdaniem, bolesne, bo chodzi tylko o 10 proc." - powiedział naszej redakcji W. Sikora, "Jesteli jednak w ciągu roku sytuacja zmieni się na lepsze, pomyślimy przede wszystkim o dofinansowaniu szkół".

Dyrektorka polskiej szkoły Lidia Kaleta jest zdania, że trzeba po

prostu oszczędzać: "Można np. bardziej kontrolować liczbę rozmów telefonicznych czy zużycie prądu. Można racjonalnie korzystać z kserokoparki. Długość sprawa to ograniczenie - wielu z rodziców posiada własne lasy, mogą więc szkole ofiarować co nieco drewna. My z kolei własną wysadzamy drzewka - pomoc jest zatem obustronna. Oprócz tego można korzystać z pomocy sponsorów. Ciężko zresztą nie są zbyt duże - w wypadku naszej szkoły chodzi o 12 tys. koron" - mówi L. Kaleta.

Oszczędzać będzie i Urząd Gminy - wydatki na jego działalność obniża się o 15 proc., mniej otrzyma wydział ds. kultury. O 8 proc. mniej będzie też można wyłożyć na remont dróg. Zmiany nie obejmą natomiast gazyfikacji gminy.

Zabiegi o... sygnał

Dokończenie ze str. 1

ankietę, w której starostowie gmin od Mostów koło Jabłonkowa po Wodzisław i Nyskę wypiszą dane o jakości odbioru sygnału nie tylko programów 4 czeskich stacji telewizyjnych, ale również dwóch programów słowackich i trzech polskich (w skali A - bardzo dobry, C - niedostateczny). Druga rubryczka z kolei dotyczy procentowego pokrycia terenów gmin sygnałem telewizyjnym.

"Podpisaliśmy też umowę z firmą, która przeprowadzi fachowe pomiary na całym Podbeskidziu" - powiedział redaktor "GŁ" jeden z inicjatorów przedsięwzięcia, sekretarz Urzędu Miejskiego w Jabłonkowie, Bogusław Kaleta.

"Wypełnione ankiety miałyby do nas dotrzeć do końca maja. W połowie czerwca br. natomiast chcielibyśmy zwołać do sali jableńkowskiego kina spotkanie z udziałem np. przedstawicieli organów państwowych i poszczególnych stacji telewizyjnych, członków rady ds. telewizji oraz fachowców, którzy pomogliby nam rozwiązać cały ten problem".

Zdaniem B. Kalety, można by pomyśleć o budowie nowych nadajników lub przynajmniej o zwiększeniu mocy nadajników na Jaworowie i w Hostalnikowicach. W ostateczności można by też pomyśleć o budowie na Podbeskidziu sieci telewizji kablowej.

Z LISTÓW DO REDAKCJI

Majowe święto

W odnową majową sobotę - 17 bm. - odbyło się w Stanisławicach tradycyjne świętowanie pod gołym niebem. Zastępa księdza proboszcza M. Tesaruka od kilku już lat bowiem odprawiła się we wsi - w malowniczej scenie, na polanie parafii Głazów - nabożeństwo w małej kaplicy św. Jana Nepomucena. Tu zbierają się wierni z Kościelca i Stanisławic, by złożyć hołd wielkiemu męczennikowi i bohaterowi katolickiej wiary.

Oficjalna msza święta celebrowana była w języku polskim, zaś tradycyjna "majówka" w języku czeskim.

Początek nabożeństwa miał niecodzienny charakter: poświęcono

Już tylko kilka dni

Wystawę z okazji 50. rocznicy założenia Klubu Gusenowców, którą przygotował Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztaće pn. "Obóz koncentracji Gusen" zwiadać można już tylko do 27 maja br. Prezentowane są tu oryginalne dokumenty, zdjęcia, wycinki prasowe, książki i in. ze zbiorów długoletniego przewodniczącego Klubu Gusenowców, Józefa Kazika. (o)

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnej serwisy informacyjnej Polskiej Agencji Prasowej lub z "Magazynu PAP".

ROTACYJNY WYWÓZ ŚMIECI PRZEZ CAŁY ROK
Czas na rupiecie

ORŁOWA (wak) - Co zrobić ze starą szafką, stołkiem, lodówką czy telewizorem? W każdym domu pojawia się taki kłopot, szczególnie podczas wiosennych porządków. Większość osób pozostawia niepotrzebne rzeczy byle gdzie. Mnożą się dzięki wysypiska. Trudno się jednak zdziwić, skoro w nowych blokach nie ma strychów, dużych piwnic.

"Jeszcze w ub. roku, na wiosnę i jesienią, organizowaliśmy akcje "Czas na rupiecie". Ustawiano wtedy przed konkretny budynek, na tydzień lub dwa kontenery, do których mieszkańcy wrzucali odpady wielkogabarytowe" - mówi Ivo Kotaba, dyrektor Usług Miasta Orłowej. "Był to jednak zbyt krótki okres na to, aby ludzie mogli pozbyć się wszystkich niepotrzebnych rupieci".

W tym roku Usługi Miasta organizują rotacyjny wywóz śmieci przez cały rok. Dysponując szesnastu dużymi kontenerami, które są przywożone według ustalonego harmono-

gramu do poszczególnych dzielnic. Przedmioty o dużych gabarytach można też ustawić koło stojących przed budynkami mniejszych pojemników na śmieci. Trzeba jednak liczyć się z tym, że będą one tam stały nieco dłużej.

Raz w tygodniu ulicami miasta przejeżdża ciężarówka, która zabiera je na wysypisko w Suchej Górnej bądź do Ostrawy, gdzie likwidowane są niebezpieczne odpady (baterie, jarzeniówki czy oleje). Warto wspomnieć, iż tylko w kwietniu na wysypisku wywieziono z Orłowej 119 ton śmieci.

ZAPROSZENIE ZA OŁŻĘ

K. Wielicki w Cieszyne

Wspinać się na najwyższe szczyty świata, a to dzięki Krzysztofowi Wielickiemu, jednemu z pięciu wielkich himalaistów, zdobywców 14 ośmiotysięczników, który będzie mówił o swoich górskich wyprawach podczas spotkania w cieszyńskim

Klubie Propozycji w piątek 23 maja. Spotkanie, wzbogacone oryginalnymi przeżyciami i podziałem wyciecznym, rozpocznie się w Domu Narodowym (przy Ryńku) o godz. 18.00. Impreza połączona będzie z promocją książki-albumu K. Wielickiego pt. "Korona Himalajów".

Przeżył przygody słynnego himalaisty, poznajmy piękno niezjarzmoniej przyrody, poznajmy najwyższe szczyty świata. (da)

Odwiedziny czarnego bocka

Od przeszło 20 lat wracają co roku do Stanisławic bociacy. To właśnie przed 20 laty pan Otok Glac umieszczał na szczycie kominia belki i deski, by bociacy mogli zbudować sobie gniazdo. Odtąd zawsze wracają - pognają z dalekiej Alryki trasę o długości około 10 tys. km, by wychować swoje potomstwo na Zazdolu, jesienią zaś ponownie lecą do "ciepłych krajów".

W tym roku - pomimo zimnej i zmiennej pogody - powrócili bociacy już w czasie Świąt Wielkanocnych. A że w myśli tradycji przyniosą dzieci, zawsze są w Stanisławicach mile widziani.

W niedzielę 18 maja nielicznym udało się też zobaczyć czarnego bociaka. Rankiem dumnie brzoził w miejscowym potoczku, gdzie od czasu do czasu nawet patrzył płynącej. Może przybył tylko w odwiedziny, a może poszerzy rodzinę miejscowych bociaków?... (J. K.)

DLA TYCH, KTÓRYCH INTERESUJE
PEDAGOGIKA WALDORFSKA

Mistrzowski kiermasz

Co to jest pedagogika waldorfska? Czym się wyróżnia? Jakie doświadczenia zgromadziła jej zwolenniczki w Polsce, Czechach czy Niemczech? Czy korzystanie z niej w naszych szkołach i przedszkolach, jest tak odmiennym przejawem narodowościowego charakteru, jest możliwe i sensowne? O tym wszystkim można będzie porozmawiać na kiermaszu, który odbędzie się w mistrzowskim

przedszkolu w najbliższą sobotę 24 maja, a który poświęcony będzie właśnie pedagogice waldorfskiej.

Tych, którzy chcą dowiedzieć się czegoś więcej, o godzinie 9.30 będzie to wykład dyrektorki Fundacji Pomocy Przedszkolom i Szkołom Waldorfskim, mgr Marii Świerczek z Bielska-Białej o rozwoju dziecka w okresie pierwszych siedmiu lat życia i jego wspieraniu poprzez pracę i zabawę w przedszkolu waldorfskim. O godz. 11.00 zaś, jak organizatorzy podzielili się w ostatniej chwili, przedstawi wykład doktor Nasta ze Stuttgartu zajmującej się pedagogiką leczniczą. Mówić będzie o znaczeniu naśladowstwa w rozwoju dziecka. O godz. 14.00 przewidziano jest wykład mgr Jany Kramenowej z Olomuńca o kosmetykach i preparatach w WELEDA. Zaplanowane początkowo na godz. 11.00 "Rozważania na temat baśni" przesunięte zostaną na godz. 15.30.

Cóż jednak byłoby to za kiermasz, gdyby częstować na nim jedynie wykładami. Tak więc nie zabraknie książek (w języku polskim i czeskim) o tematyce waldorfskiej, drewnianych instrumentów muzycznych oraz zabawek. Będzie bogaty asortyment zdrowej żywności (z okazji degustacji) i kosmetyków firmy WELEDA, a także smaczny bufet.

Kiermasz trwać będzie do godz. 18.00. (ren)

NOWA SIEDZIBA
FUNDACJIPomoc
dzieciom

HAWIERZÓW (wak) - Od marca br. działa w Hawierzowie "Fundacja na rzecz pomocy dzieciom skłonym do chorób alergicznych, dróg oddechowych oraz osłabionym systemie immunologicznym". Obok działalności oświatowej, organizuje pobyty zdrowotne dzieci w wieku przedszkolnym w krajowych ośrodkach czasowych oraz nadmorskich miejscowościach za granicą.

W ciągu czterech lat działalności Fundacji skorzystało z nich ponad 150 dzieci.

W tym roku mali pacjenci w towarzystwie rodziców spędzą dwa czerwcowe tygodnie w miejscowości Umag (Chorwacja).

Fundacja nie chce ograniczać swojej działalności wyłącznie do organizowania pobytów zdrowotnych, w przyszłości chce wybudować w Hawierzowie centrum rehabilitacyjne, w którym dzieci i ich rodzice poznawaliby m. in. zdrowy sposób życia.

Siedzibę Fundacji, którą przeniesiono z Czeskiego Cieszyńska, znaleźć można w hotelu "Merkur" w budynku "C".

Komunikat
dla alergików

Według informacji Centrum Klinicznej Alergologii i Immunologii Szpitala w Trzynie, stężenie alergenów w powietrzu jest nadal bardzo silne. Do pospolitych pyłków drzew wiosennych dołączyły drzewa iglaste, przede wszystkim sosna, w mniejszej ilości świerk i jodły. W tych dniach kończy się sezon buków, brzoź i topoli. W najbliższych dniach dawać się będą w znaki pyłki drzew iglastych, traw i miejscami rzepaka.

Alergołodzy twierdzą, że informacje nt. zawartości pyłków w powietrzu podawane odpowiednio wcześniej są dla osób z pyłkowicą (nadwrażliwość na unoszące się w powietrzu mikroskopijne ziarenka pyłku kwiatowego) wręcz bezcenne. Przypominamy zatem wszystkim zainteresowanym, że najaktualniejsze informacje nt. zawartości pyłków w powietrzu można uzyskać pod karłowiskim nr. tel. 631 19 32 oraz trzynieckim - 0659/275 642. (wak)

Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA

Nie powinny pracować

Co drugi Niemiec zachodni uważa, że kobiety nie powinny pracować zarobkowo, lecz zajmować się dziećmi i domem. W Niemczech wschodnich taki pogląd uważa za słuszny tylko co czwarty mężczyzna.

Jak wynika z raportu opublikowanego przez Federalny Urząd Statystyczny w Wiesbaden, pogląd, że "dla wszystkich zainteresowanych stron najlepszy jest, gdy mężczyzna skupia się na pracy zarobkowej, a kobieta pozostaje w domu" podzieliła w Niemczech zachodnich 47 proc. kobiet i 53 proc. mężczyzn, a w Niemczech wschodnich 26 proc. kobiet i 27 proc. mężczyzn.

Jedną trzecią mężczyzn w Niemczech zachodnich uważa, że kobiety powinny raczej pomagać swym mężczyznom w zrobieniu kariery, niż sama dążyć do zdobywania wysokich stanowisk. Na wschodzie Niemiec pogląd ten podzieliła tylko jedna czwarta mężczyzn. W ocenie Federalnego

Urzędu Statystycznego te wyraźne różnice poglądów wynikają stąd, że do niedawna w Niemczech wschodnich znacznie więcej kobiet pracowało zawodowo niż w Niemczech zachodnich.

Specjalne kamery

Firmy Imax Corporation i Lockheed Martin Corporation przystąpiły do wyprodukowania tęższych kamer, które pozwolą krokiem w przestrzeni kosmicznej szerokoekranowe filmy trójwymiarowe. Kamery te będą potrzebne do nakręcenia filmu o budowie Międzynarodowej Stacji Kosmicznej, który pojawi się na ekranach na początku przyszłego tysiąclecia.

Film będzie dokumentacją współpracy 15 państw budujących Międzynarodową Stację Kosmiczną. Trwają przygotowania USA, Rosji, Japonii, Kanady i 11 państw tworzących Europejską Agencję Przestrzeni Kosmicznej do wyprodukowania poszczególnych części i wprowadzenia ich na orbitę, gdzie nastąpi budowa. Lockheed Martin zapowiedział, że

pierwsze próby z prototypem nowej kamery przeprowadzi już w połowie czerwca.

Podwaja ryzyko
chorób serca

Tzw. biernie palenia, czyli wdychanie dymu papierosowego przez osoby niepalące znajdujące się w towarzystwie nalogowców, jest znacznie niebezpieczniejsze niż dotychczas zakładano - wykazały nowe badania w USA. U osób narażonych na regularne wdychanie dymu papierosowego prawdopodobieństwo zachorowania na serce wzrasta dwukrotnie - doniosły media amerykańskie, omawiając badania Instytutu Zdrowia Publicznego przy Uniwersytecie Harvarda.

Uczni śledzili przez 10 lat wpływ biernego palenia na 32 000 kobiet. Stwierdzili przy tym, że ryzyko zawału serca, nie kończących się śmiercią, przy regularnym paleniu biernym rośnie o 88 proc., a przy wdychaniu dymu od czasu do czasu - o 64 proc.

Wycilenia statystyczne prowadzi w związku z tym do wniosku, że w USA rocznie około 50 000 osób umiera na atak serca wywołany przez palenie bierne, które ponadto prowadzi do 3000 - 4000 zgonów na raka płuca.

Nadal kocha męża

Księżna Yorku, na spotkanie z ponad 2000 osób w Rosemont Theatre w Chicago, oświadczyła, że nadal kocha księcia Andrzeja. Księżna, zwana powszechnie Fergie, poinformowała, że coraz częściej rozmawia z byłym małżonkiem. Dodała jednak, że nie ma jeszcze między nimi pojednania. Wyjaśniła, że do rozwodu doszło nie z powodu braku miłości, lecz na skutek decyzji establishmentu i szarych emulencji w Pałacu Buckingham. "Ludzie ci uznali po prostu, że nie nadają się na księżniczkę" - dodała. Ponadto związki małżeńskie rozluźniły się z powodu obaw księżki jako oficera marynarki. "Przez pierwsze 4 lata małżeństwa wydywalałem go tylko przez 40 dni w roku" - powiedziała.

KTO ZBUDOWAŁ KOŚCIÓŁ? KATOLICY CZY PROTESTANCI?

Bystrzycki zabytek kultury

W artykule „Urodziny kościoła” („GL” nr 53 z dnia 10 maja br.) stwierdził autor (kor) autorzytatywnie: „Bystrzycki drewniany kościół wybudował w 1587 roku protestant”. Nie wiem, z jakich źródeł autor korzystał, na czym informację się opierał. Sprawa powstania pierwszego bystrzyckiego kościoła po dziś dzień budzi bowiem wiele emocji, ba, nawet zacięte zwolenniki bystrzyczan. Wyznawcy zarówno religii ewangelickiej, jak i katolickiej stale na ten temat się sprzeczcąją i każdy z nich uważa, że właśnie on ma rację.

A jak jest w rzeczywistości? Nie ma, nie-bystrzyczaninów, rozstrzygnąć ten spór, bo w każdym wypadku stroną za stronę się narażają. Ale kiedy znalazłem materiały do przygotowywanej pracy o historii Bystrzycy, oczywiście o bystrzyckim zabytku kultury trzeba było wspomnieć. Obojętne było mi się stwierdzić na ten temat w dostępnych źródłach.

Ks. Józef Londzin w publikacji „Kościoły drewniane na Śląsku” wydanej w roku 1932 pisze: „Jedni są zdania, że kościół drewniany w Bystrzycy wybudowany został w roku 1587 przez protestantów. Ks. Schipp twierdzi natomiast, że kościół ten wybudowany został dopiero w r. 1595. Na dzwonek umieszczony jest rok 1584, dzwonek ten mógł jednak być umieszczony w osobnej dzwonnicy. W ryłkach protestantów został kościół

ten do roku 1654, w którym oddany został katolikom. W księgach kościelnych z roku 1656 jest wzmianka, że kościół konsekrowany nie był. Po protestantach był tylko prawdopodobnie poświęcony”.

Ks. Karol Michała, który był pastorem kościoła ewangelickiego w Bystrzycy od roku 1879, w swej wydanej w r. 1911 „Kronice ewng. zboru augsb. wyznania w Bystrzycy” tak pisze: „W r. 1545, którego księzę cieszyński Władysław Adam przyjął ewangelickie wyznanie, już prawie cały kraj (Księstwo Cieszyńskie) był ewangelickim. Sym Władysław Adams, Adam Władysław, z początku gorliwy krzewiciel ewang. wyznania, przyjął w r. 1610 wyznanie katolickie. Odtąd począł się ucisk i prześladowanie ewangelików. Wyrznięto z kraju księży, odbierano książki do nabożeństwa i przemocą nawracano lud na wyznanie katolickie. W r. 1654 zamknięto wiele ewang. kościołów, wśród tych kościołów w Bystrzycy, Nydku i Wędrzyni. Czy wymienione kościoły istniały przed reformacją jako kościoły katolickie, albo czy dopiero w czasie reformacji były przez ewangelików zbudowane, nie wiadomo”.

Są więc wątpliwości, kto właściwie ten pierwszy kościół w Bystrzycy zbudował. Jeśli o mnie chodzi - nie podkreślam, nie jestem historykiem, nie badałem innych źródeł na ten temat - to wysuwam taką hipotezę: Można przy-

puszczać, że ani husyci, ani tym bardziej protestanci nie przyszli na Śląsk Cieszyński w pustkę. Już o wiele wcześniej istniały tu wsie, a jeśli te wsie miały kościoły - a inaczej być nie mogło - to mogły to być jedynie kościoły ogólnie rozszerzonego wyznania, czyli katolickie. Jeśli księzę Władysław Adam wprowadził tu protestantyzm, to zgodnie z zasadą cuius regio - eius religio - w czym zresztą naśladował go i jego syn Adam Władysław, zmuszając poddanych do ponownego przyjęcia religii katolickiej.

Alie nie ja jestem wyrocznią w tych sprawach, to tylko moje przypuszczenia. W każdym bądź razie, szukając dowodów, zadalem najstarszemu z pastorów bystrzyckich, księdzu Jerzemu Czyżyłowi pytanie: „Kto właściwie ten pierwszy kościół w Bystrzycy zbudował?” i dostalem taką odpowiedź: „Naturalnie, że katolicy. A zresztą, i gdyby budowniczym tego zabytku byli protestanci, to i tak przed tym byli oni katolikami. A warto się o to sprzeczczać?”

ANTONI STRZYBYNY
Bystrzyca

P. S. Jeśli autor artykułu „Urodziny kościoła” czerpał informacje z publikacji „Bystrzyca nad Olsą” wydanej przez „Obecni i dawni w Bystrzycy nad Olsą” - to mogę mu udowodnić, że w tej publikacji jest więcej, delikatnie mówiąc, „nieścisłości”.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia 1997 roku (6)

Art. 156. 1. Członkowie Rady Ministrów ponoszą odpowiedzialność przed Trybunałem Stanu za naruszenie Konstytucji lub ustaw, a także za przestępstwa popełnione w związku z zajmowanymi stanowiskami. 2. Uchwałę o pościęgnięciu członka Rady Ministrów do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu Sejm podejmuje na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej lub co najmniej 115 posłów większością 3/5 ustawowej liczby posłów.

Art. 157. 1. Członkowie Rady Ministrów ponoszą przed Sejmem solidarną odpowiedzialność za działalność Rady Ministrów. 2. Członkowie Rady Ministrów ponoszą przed Sejmem również odpowiedzialność indywidualną za sprawy należące do ich kompetencji lub powierzone im przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 158. 1. Sejm wyraża Radzie Ministrów wotum nieufności większością ustawowej liczby posłów na wniosek zgłoszony przez co najmniej 46 posłów i wskazujący imienne kandydata na Prezesa Rady Ministrów. Jeżeli uchwała została przyjęta przez Sejm, Prezydent Rzeczypospolitej przyjmuje dymisję Rady Ministrów i powołuje wybranego przez Sejm nowego Prezesa Rady Ministrów, a na jego wniosek pozostałych członków Rady Ministrów oraz odbiera od nich przysięgę. 2. Wniosek o podjęciu uchwały, o której mowa w ust. 1, może być poddany pod głosowanie nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia jego zgłoszenia. Powtórnym wnioskiem może być zgłoszony nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od dnia zgłoszenia poprzedniego wniosku. Powtórnym wnioskiem może być zgłoszony przed upływem 3 miesięcy, jeżeli wystąpi z nim co najmniej 115 posłów.

Art. 159. 1. Sejm może wyrazić ministrowi wotum nieufności. Wniosek o wyrażenie wotum nieufności może być zgłoszony przez co najmniej 69 posłów. Przepis art. 158 ust. 2 stosuje się odpowiednio. 2. Prezydent Rzeczypospolitej odwołuje ministra, któremu Sejm wyraził wotum nieufności większością głosów ustawowej liczby posłów.

Art. 160. Prezes Rady Ministrów może zwrócić się do Sejmu o wyrażenie Radzie Ministrów wotum zaufania. Udzielenie wotum zaufania Radzie Ministrów następuje większością głosów w obecności od połowy ustawowej liczby posłów.

Art. 161. Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, dokonuje zmian w składzie Rady Ministrów.

Art. 162. 1. Prezes Rady Ministrów składa dymisję Rady Ministrów na pierwszym posiedzeniu nowo wybranego Sejmu. 2. Prezes Rady Ministrów składa dymisję Rady Ministrów również w Beskidach Zyrardowianin Paweł Hulka-Laskowski; znakomite w ujęciu zdjęcie K. Kalety ozdobił potem jego obszerny raport o Zaolziu. Bystrzycki fotograf został też na długo głównym dostawcą ilustracji fotograficznych w różnorodnych publikacjach cieszyńskich i niejako ustalił wizję Beskidów w naszej mentalności. Zdjęcia te, zwłaszcza w przypadku krajobrazów, wypełnia światło i przetrzyście powietrza. Pomimo oczywistej czarno-białej konwencji zdają się jarzyć kolorami. Przyjrzyjmy się chociażby wypełnionej guzami miniska leikarskiego, śląskiego moiczka, łące w „Ostrym z Pasiek dołynch” lub domyślnymy się błękitów w „Zimie w Nydku”. Szkoły, kościoły, schroniska... Te ostatnie rozdziły się wtenczas jak grzyby po deszczu, nie kapotały jak te dzisiejsze. Lecz sądzę brata się ich żywotność? Czyżby z doświadczenia szatyści i stad na pasionkach, więc z barwnego, choć skromniejszego piętowania góralskiego? Swego rodzaju bytu w owej refleksji można dopatrzeć się w zacinającej „Niedzielnej lekturze Biblil” w Lornnej, w nabożnej chwili robotczego wycieczki dwójka góról. Najbardziej porówna w albumie Kalety właśnie wolny, liryczny krajobraz. To on, w przemianach zieleni, dokładnie odlicza nasze lata.

Rozdział VII

SAMORZĄD TERYTORIALNY

Art. 163. Samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych.

Art. 164. 1. Podstawową jednostką samorządu terytorialnego jest gmina. 2. Inne jednostki samorządu regionalnego albo lokalnego i regionalnego określa ustawa. 3. Gmina wykonuje wszystkie zadania samorządu terytorialnego nie zastrzeżone dla innych jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 165. 1. Jednostki samorządu terytorialnego mają osobowość prawną. Przystępują im prawa własności i inne prawa majątkowe. 2. Samodzielność jednostek samorządu terytorialnego podlega ochronie sądowej.

Art. 166. 1. Zadania publiczne służące zaspokojeniu potrzeb wspólnoty samorządowej są wykonywane przez jednostkę samorządu terytorialnego jako zadania własne. 2. Jeżeli wynika to z uzasadnionych potrzeb państwa, ustawa może zlecić jednostkom samorządu terytorialnego wykonywanie innych zadań publicznych. Ustawa określa tryb przekazywania i sposób wykonywania zadań zleconych. 3. Spory kompetencyjne między organami samorządu terytorialnego i administracji rządowej rozstrzygają sądy administracyjne.

Art. 167. 1. Jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań. 2. Dochódami jednostek samorządu terytorialnego są ich dochody własne oraz subwencje ogólne i dotacje celowe z budżetu państwa. 3. Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego są określone

w ustawie. 4. Zmiany w zakresie zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego następują wraz z odpowiednimi zmianami w podziale dochodów publicznych.

Art. 168. Członkowie samorządu terytorialnego mają prawo ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych w zakresie określonym w ustawie.

Art. 169. 1. Jednostki samorządu terytorialnego wykonują swoje zadania za pośrednictwem organów stanowiących i wykonawczych. 2. Wybory do organów stanowiących są powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym. Zasady i tryb zgłaszania kandydatów i przeprowadzania wyborów oraz warunki ważności wyborów określa ustawa. 3. Zasady i tryb wyborów oraz odwoływania organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego określa ustawa. 4. Ustroj wewnętrzny jednostek samorządu terytorialnego określają, w granicach ustaw, ich organy stanowiące.

Art. 170. Członkowie wspólnoty samorządowej mogą decydować, w drodze referendum, o sprawach dotyczących tej wspólnoty, w tym o odwołaniu pochodzącego z wyborów bezpośredniego organu samorządu terytorialnego. Zasady i tryb przeprowadzania referendum lokalnego określa ustawa.

Art. 171. 1. Działalność samorządu terytorialnego podlega nadzorowi z punktu widzenia legalności. 2. Organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego są Prezes Rady Ministrów i wojewodowie, a w zakresie spraw finansowych regionalne izby obrachunkowe. 3. Sejm, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, może rozwiązać organ stanowiący samorząd terytorialnego, jeżeli organ ten rażąco narusza Konstytucję lub ustawy.

Art. 172. 1. Jednostki samorządu terytorialnego mają prawo zrzeszania się. 2. Jednostka samorządu terytorialnego ma prawo przystąpienia do międzynarodowych zrzeszeń społecznych i regionalnych innych państw. 3. Zasady, na jakich jednostki samorządu terytorialnego mogą korzystać z praw, o których mowa w ust. 1 i 2, określa ustawa.

Rozdział VIII

SĄDY I TRYBUNAŁY

Art. 173. Sądy i Trybunały są władzą odrębną i niezależną od innych władz.

Art. 174. Sądy i Trybunały wydają wyroki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

SĄDY

Art. 175. 1. Wymiar sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe. 2. Sąd wyjątkowy lub trybunał może być ustanowiony tylko na czas wojny.

Art. 176. 1. Postępowanie sądowe jest co najmniej dwustronne. 2. Ustroj i właściwość sądów oraz postępowanie przed sądami określa ustawa.

Art. 177. Sądy powszechne sprawują wymiar sprawiedliwości we wszystkich sprawach z wyjątkiem spraw ustawowo zastrzeżonych dla właściwości innych sądów.

Art. 178. 1. Sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom. 2. Sędziom zapewnia się warunki pracy i wynagrodzenie odpowiadające godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków. 3. Sędzia nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Art. 179. Sędziowie są powoływani przez Prezydenta Rzeczypospolitej, na wniosek Krajowej Rady Sądowniczej, na czas nieoznaczony.

Art. 180. 1. Sędziowie są nieusuwalni. 2. Złożenie sędziemu z urzędu, zawieszenie w urzędowaniu, przeniesienie do innej siedziby lub na inne stanowisko wbrew jego woli może nastąpić jedynie na mocy orzeczenia sądu i tylko w przypadkach określonych w ustawie. 3. Sędzia może być przeniesiony w stan spoczynku na skutek uniemożliwiających mu sprawowanie jego urzędu choroby lub utraty sił. Tryb postępowania oraz sposób odwołania się do sądu określa ustawa. 4. Ustawa określa granice wieku, po osiągnięciu której sędziowie przechodzą w stan spoczynku. 5. W razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych wolno sędziemu przeczść do innego sądu lub w stan spoczynku z pozostawieniem mu pełnego uposażenia.

Art. 181. Sędzia nie może być, bez uprzedniej zgody sądu określonego w ustawie, pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani pozbawiony wolności. Sędzia nie może być zatrzymany lub aresztowany, z wyjątkiem ujęcia go na

ciąg dalszy na str. 4

Zespół Folklorystyczny MK PZKO „Bystrzyca” wystąpił w niedzielę 16 maja na XV Przeglądzie Dorobku Kulturalnego „Ton 97” w Golezowiu (Polska). Był jednym z trzech zespołów zagranicznych (obok „Ślężanka” z Czeskiej Cieszyna i zespołu folklorystycznego z Seebach we Francji). Na zdjęciach: burzliwie oklaskiwana „Suiita słowacka” (u góry) i widowisko „Na jarmarku” (poniżej).

Fot. FRANCISZEK BALON

PRZYSTAWKA CZWARTKOWA

Śląsk w obiektywie Karola Kalety

Przed tygodniem Kazimierz Jaworski podjął w czesko-cieszyńskim PPO PRINCIE swe egzystencjalne egzemplarze autorskie dwujęzycznej pracy: „ŚLĄSK MOJA ZIEMIA RODZINNA. Przesłanie w obiektywie Karola Kalety”. Poręczny album i graficznym opracowaniu L. Szpyny wydano w 500 egz. Centrum Prześlądnicze trzebieżskiego HRAT-u (Hospodárska rozvojová agentura Trebova).

Idzie o wynik kilkuletnich starań dokumentalnych K. Jaworskiego (1940) - redaktora „Melnika Trzyńieckiego”, ale także literata, historyka i fotografa. Do swej koneserskiej pasji dokumentarnej doręcz, urzeczony klimatem dawnych wizji fotograficznych Śląska Cieszyńskiego, potrzebę urolowania tego, co jeszcze jest do uratowania. Dorobek Józefa Raszkę z Bystrzycy zawarował w części Karol Piegza, Jaworski zainteresował się zdjęciami kolejnego z bystrzyczan, Karola Kalety (1906); pierwsze wtałerniczenia w atelier fotograficznym Roszaryna w Trzyńcu), kontynuując też kompletowanie dorobku Tadeusza Kubizna (syn Jana).

Troska ta jest wyrazem ogólniejszego programu twórczego i intelektualnego na te nawiązania - po katastrofalnej rewolucji kulturowej specyfiki regionalnej i ekologicznych - do wysiłków poprzednich generacji. Jedynie w ten sposób, poprzez kontynuację i zagospodarowanie pustych nisz, możemy boleśnie ślaskie określone, sensowne kroki

kulturalne. Sygnały podobnego podchodzenia mieszczą się np. w notatkach dziennikowych i próbie dat K. Jaworski chociażby w „Czytając Kamieńską” (nr 4. „Trójkąta Bermudzkiego”, grudzień 1996). „Chęć powrotu w tamte lata bez troski i bezpieczeństwa (nie miałem wprawdzie ojca, ale dziadek mi go zastępował, a babka była tak trochę także moją matką) jest po prostu próbą poszukiwania harmonijnego i pełnego życia. Tej pewnością zawsze mi brakowało. Wówczas żyło chwilę bieżącą, dził bardziej żyje wspomnieniami z przeszłości i obawami przed przyszłością - to codzienne dzisiaj życie, ta praca, nie zawsze satysfakcjonująca, to węgotacja tylko. Do takiej roli zepchnął nas praktyczny socjalizm” - pisał w sierpniu 1988. We wrześniu zaś tegoż roku: „Zaśnięzane wczoraj w radiu: „Gdy się chce zabić człowieka, trzeba mu zabrać to, co kocha”. Jest w tym kawał tragicznej prawdy. Należy więc przed otaczającym nas światłem trzymać w ciemle tajemniczy obiekt naszej miłości i zainteresowań, by ktoś celowo nie pozbawił nas sensu życia. Gdybym nie miał swego wewnętrznego światła, tej skromnej cząstki życia prywatnego, które kołham, trudno byłoby mi pogodzić się z aktualnym bezsensiem życia społecznego...”

Fotograf bystrzycki Karol Kaleta już wtenczas, między wojnami oraz po wojnie, znał te naturalną prawdę, kiedy nie pozostawał przy pospólnym portretowaniu ludzi całego niemal Podbeskidzia, ale

szed w swój kraj i nadawał mu odpowiednią rangę pięknych, odświętnych, utrwalał jego walory i ludzkie wartości. Wtedy to trafił do niego zakochany w Beskidach Zyrardowianin Paweł Hulka-Laskowski; znakomite w ujęciu zdjęcie K. Kalety ozdobił potem jego obszerny raport o Zaolziu. Bystrzycki fotograf został też na długo głównym dostawcą ilustracji fotograficznych w różnorodnych publikacjach cieszyńskich i niejako ustalił wizję Beskidów w naszej mentalności.

Zdjęcia te, zwłaszcza w przypadku krajobrazów, wypełnia światło i przetrzyście powietrza. Pomimo oczywistej czarno-białej konwencji zdają się jarzyć kolorami. Przyjrzyjmy się chociażby wypełnionej guzami miniska leikarskiego, śląskiego moiczka, łące w „Ostrym z Pasiek dołynch” lub domyślnymy się błękitów w „Zimie w Nydku”. Szkoły, kościoły, schroniska... Te ostatnie rozdziły się wtenczas jak grzyby po deszczu, nie kapotały jak te dzisiejsze. Lecz sądzę brata się ich żywotność? Czyżby z doświadczenia szatyści i stad na pasionkach, więc z barwnego, choć skromniejszego piętowania góralskiego? Swego rodzaju bytu w owej refleksji można dopatrzeć się w zacinającej „Niedzielnej lekturze Biblil” w Lornnej, w nabożnej chwili robotczego wycieczki dwójka góról. Najbardziej porówna w albumie Kalety właśnie wolny, liryczny krajobraz. To on, w przemianach zieleni, dokładnie odlicza nasze lata.

WLADYSŁAW SIKORA

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia 1997 roku

Dokończenie ze str. 3

gorącym uczynku przestępstwa, jeżeli jego zatrzymanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. O zatrzymaniu niekwalifikuje powiadamia się prezesa właściwego miejscowo sądu, który może nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

Art. 182. Udział obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości określa ustawa.

Art. 183. 1. Sąd Najwyższy sprawuje nadzór nad działalnością sądów powszechnych i wojewódzkich w zakresie orzekania. 2. Sąd Najwyższy wykonuje także inne czynności określone w Konstytucji i ustawach. 3. Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej na sześcioletnią kadencję spośród kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego.

Art. 184. Naczelnym Sędzią Administracyjnym oraz innymi sędziami administracyjnymi w zakresie określonym w ustawie, kontrolę działalności administracji publicznej, kontrola ta obejmuje również orzekanie o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej.

Art. 185. Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej na sześcioletnią kadencję spośród kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 186. 1. Krajowa Rada Sądowa stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. 2. Krajowa Rada Sądowa może wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Art. 187. 1. Krajowa Rada Sądowa składa się z 1) Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Ministra Sprawiedliwości, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i osoby powołanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej, 2) piętnastu członków wybranych spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojewódzkich, 3) czterech członków wybranych przez Sejm spośród posłów oraz dwóch członków wybranych przez Senat spośród senatorów, 2. Krajowa Rada Sądowa wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących. 3. Kadencja wybranych członków Krajowej Rady Sądowej trwa cztery lata. 4. Ustroj, zakres działania i tryb pracy Krajowej Rady Sądowej oraz sposób wyboru jej członków określa ustawa.

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

Art. 188. Trybunał Konstytucyjny orzeka w sprawach: 1) zgodności ustaw i umów międzynarodowych z Konstytucją, 2) zgodności ustaw z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie, 3) zgodności przepisów prawa, wydawanych przez centralne organy państwowe, z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami, 4) zgodności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych, 5) skargi konstytucyjnej, o której mowa w art. 79 ust. 1.

Art. 189. Trybunał Konstytucyjny rozstrzyga spory kompetencyjne pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa.

Art. 190. 1. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. 2. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawach wymienionych w art. 188 podlegają niezwłocznie ogłoszeniu w organie urzędowym, w którym akt normatywny był ogłoszony, orzeczenie ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. 3. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Termin ten może przekroczyć osiemnaście miesięcy, gdy chodzi o ustawę, a gdy chodzi o inny akt normatywny dwunastu miesięcy. W przypadku orzeczeń, które wiążą się z nakładami finansowymi nie przewidzianymi w ustawie budżetowej, Trybunał Konstytucyjny określa termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego po zapoznaniu się z opinią Rady Ministrów. 4. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowne, ostatecznie na decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylenia decyzji lub innego roz-

strzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania. 5. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego zapadają większością głosów.

Art. 191. 1. Z wnioskiem w sprawach, o których mowa w art. 188, do Trybunału Konstytucyjnego wystąpić mogą: 1) Prezydent Rzeczypospolitej, Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu, Prezes Rady Ministrów, 50 posłów, 30 senatorów, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prokurator Generalny, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznik Praw Obywatelskich, 2) Krajowa Rada Sądowa i w zakresie, o którym mowa w art. 186 ust. 2, 3) organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, 4) ogólnokrajowe organy związków zawodowych oraz ogólnokrajowe władze organizacji pracodawców i organizacji zawodowych, 5) kościoły i inne związki wyznaniowe, 6) podmioty określone w art. 79 w zakresie w nim wskazanym, 2. Podmioty, o których mowa ww. ust. 1 pkt 3-5, mogą wystąpić z takim wnioskiem, jeżeli akt normatywny dotyczy spraw objętych ich zakresem działania.

Art. 192. Z wnioskiem w sprawach, o których mowa w art. 189, do Trybunału Konstytucyjnego wystąpić mogą: Prezydent Rzeczypospolitej, Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu, Prezes Rady Ministrów, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego i Prezes Najwyższej Izby Kontroli.

Art. 193. Każdy sąd może przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem.

Art. 194. 1. Trybunał Konstytucyjny składa się z 15 sędziów, wybieranych indywidualnie przez Sejm na 9 lat spośród osób wyróżniających się wiedzą prawniczą. Ponowny wybór do składu Trybunału jest niedopuszczalny. 2. Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej spośród kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Art. 195. 1. Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego w sprawowaniu swojego urzędu są niezależni i podlegają tylko Konstytucji. 2. Sędziom Trybunału Konstytucyjnego zapewnia się warunki pracy i wynagrodzenie odpowiadające godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków. 3. Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego w okresie zajmowania stanowiska nie mogą należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Art. 196. Sędzia Trybunału Konstytucyjnego nie może być, bez uprzedniej zgody Trybunału Konstytucyjnego, połączony do odpowiedzialności kamej ani pozbawiony wolności. Sędzia nie może być zatrzymany lub aresztowany, z wyjątkiem ujęcia go na gorącym uczynku przestępstwa, jeżeli jego zatrzymanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. O zatrzymaniu niezwłocznie powiadamia się Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, który może nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

Art. 197. Organizację Trybunału Konstytucyjnego oraz tryb postępowania przed Trybunałem określa ustawa.

TRYBUNAŁ STANU

Art. 198. 1. Za naruszenie Konstytucji lub ustawy, w związku z zajmowanym stanowiskiem lub w zakresie swego urzędowania, odpowiedzialność konstytucyjną przed Trybunałem Stanu ponoszą: Prezydent Rzeczypospolitej, Prezes Rady Ministrów oraz członkowie Rady Ministrów, Prezes Narodowego Banku Polskiego, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, osoby, którym Prezes Rady Ministrów powierzył kierowanie ministerstwem oraz Naczelnik Dowództwa Sił Zbrojnych. 2. Odpowiedzialność konstytucyjną przed Trybunałem Stanu ponoszą również posłowie i senatorowie w zakresie określonym w art. 107. 3. Rodzaje kar orzekanych przez Trybunał Stanu określa ustawa.

Art. 199. 1. Trybunał Stanu składa się z przewodniczącego, 2 zastępców przewodniczącego i 16 członków wybieranych przez Sejm spośród grona posłów i senatorów na czas kadencji Sejmu. Zastępcy przewodniczącego Trybunału oraz co najmniej połowa członków Trybunału Stanu powinni mieć kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska sędziego. 2. Przewodniczącym Trybunału Stanu jest Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego. 3. Członkowie Trybunału Stanu w sprawowaniu funkcji sędziego Trybunału Stanu są niezależni i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.

Festiwal PZKO tuż, tuż...

Dokończenie ze str. 1

Ta refleksja nasunęła mi się mimo woli jako reakcja na niedawne wypowiedzi w „GL” (autor ma zapewne na myśli stwierdzenie członkini Rady Polaków, Franciszki Chochoła, w numerze „GL” - „Przebieg PZKO przez 50 lat korzystało z dotacji, niejako przejął majątek przedwojennych organizacji - przynajmniej tak to argumentują Czesi...” - przyp. redakcji).

Wróćmy do Festiwalu. Dalszym powodem uczestnictwa w nim są wzajemne spotkania - spotkania przyjaciół, znajomych, których nie często się widuje, bo są z różnych stron Zaoziza, z drugiej strony Otzy lub innych regionów.

Wreszcie dla wszystkich chyba najmocniejszy argument - program Festiwalu: występy zespołów zao-

zianek, których poziom artystyczny nie ustępuje profesjonalnemu, wywnię zespołów z zespołami z Polski, koncertujących w amfiteatrach w Parku, 700-osobowy chór śpiewaków połączonych chórów Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego musi wywrzeć na każdym widzu i słuchaczu wrażenie najmocniejsze. I final - koncert „Mazowsza”, zespołu ze ściele światowej czołwki. „Mazowsze” - znane na całym świecie. Nie często zdarza się oglądać go „na żywo”, bezpośrednio. Cudowna muzyka polskich i lasów, poezja polskiego krajoznawcy. Wspaniale swym bogactwem kolorów stroje, a w nich piękne dziewczyny i dorodni chłopcy, tańczący i śpiewający.

Wysoki kunst artystyczny jest jakby sam przez się dopełnieniem tego niezwykle barwnego, fantastycz-

nego, żywego obrazu. To trzeba, to musi się zobaczyć!

Będzie czym nacieszyć oko i serce.

W czasie Festiwalu będą imprezy towarzyszące - wystawa Stowarzyszenia Artystów Plastyków, Sekcji Kobiety, Klubu Twórców Ludowych, będzie wystawa i sprzedaż książek. W parku, w okolicy hali sportowej, jak każde tradycja naszych imprez, będzie bogata oferta PZKO-wskiej gastronomii. Oczekujemy, że w ponad 20 stołach będą oferowane wyroby kulinarne wysokiej jakości i wspaniałego smaku oraz przednie trunki.

Każdy będzie więc miał możliwość dobrze pokrzepić ciało, aby łatwiej przyniósł specjalny uczyt duchowy.

Na Festiwal przyniesie wielu znakomitych gości z kraju i zagranicy - naszych przyjaciół, sympatyków, mecenasów, znaczących osobistości życia politycznego i kulturalnego. Będą ciekawi naszych dokonań, ale i tego, jak żyjemy, jakie mamy problemy.

Spotkania festiwalowe są znakomitą okazją do wzajemnego poznania się. Sumując to wszystko, co przychodzi na myśl w przedfestiwalowej gorączce, zwracam się ponownie do Was, szanowni członkowie i działacze PZKO, do Was, szanowni dyrektorzy, nauczyciele i uczniowie polskich szkół. Do Was, szanowni prezesi i członkowie polskich organizacji na Zaozizu - zapraszam Was do festiwalowego pochodu, zapraszam do obejrzenia bogatego programu artystycznego. Spotkajmy się na Festiwalu PZKO 7 czerwca 1997 w Karwinie

Inż. JERZY CZAP
prezes ZG PZKO

▲ Jabłonkowska „Nowina” w pochodzie festiwalowym - Karwinie '95. Fot. arch. „GL”

PROGRAM TV POLONIA

PIĄTEK 23 MAJA

7.00 Panorama, 7.15 „Daleka przystań” (rap), 7.40 Klucz do szczęścia (pr. rozrywkowy), 8.30 Wiadomości, 8.40 Przeglad prasy polonijnej, 9.00 Credo (pr. red. katol.), 9.30 „Tyłko Kasko” (serial), 1.7, 10.00 „Dom moich synów” (film polski), 11.00 Bez zmielenia, 11.30 Czy nas jeszcze pamiętasz?, 12.00 Wiadomości, 12.15 „Jeszcze z miesiąc ukochanych” (serial), 13.10 Kuchnia polska: Szuka mięsa, 13.30 Przeglad publicystyczny, 14.30 Rozmowa dnia, 15.00 Panorama, 15.30 Gołębiec (mag. kultury ludowej), 16.00 „Młode lwy” (rap), 16.30 Hity satelity, 17.00 Teleexpress, 17.15 Ala i As (dla dzieci), 17.30 Mazi w Gondolani (język polski dla dzieci), 17.35 Tala, a Marcin powiedział..., 17.45 Podróż do Polski (teleturniej), 18.15 „Przygody pana Michała” (serial), 18.40 Referendum konstytucyjne, 18.45 Telewizyjne Wiadomości Literackie, 19.15 Paler (mag. muzyczny), 19.40 Dobranocna: „Dzienne przygody Koziołka Matołka”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Jeszcze z miesiąc ukochanych” (serial), 21.25 Referendum konstytucyjne, 21.35 Jestem (pr. rozrywkowy), 22.30 Panorama, 23.00 Studio parlamentarne, 23.20 Komedianty, 24.00 Porozumiewajmy, 0.50 Panorama, 1.00 „Przygody pana Michała” (serial), 1.25 Referendum konstytucyjne, 1.30 Telewizyjne Wiadomości Literackie, 2.00 Paler, 2.30 Podróż do Polski, 3.00 W centrum uwagi, 3.30 „Jeszcze z miesiąc ukochanych”, 4.25 Referendum konstytucyjne, 4.30 Jestem, 5.30 Gołębiec, 6.00 Studio parlamentarne, 6.20 Komedianty.

SOBOTA 24 MAJA

7.00 Program dnia, 7.05 Program krajowozawicy, 7.25 Galeria pod strzechą, 7.40 Hity satelity, 8.00 Klub samotnych sier, 8.20 Ala i As (dla dzieci), 8.35 Mazi w Gondolani (język polski dla dzieci), 8.45 Szafki (dla dzieci), 9.15 Zwiervillez (pr. poradnikowy), 9.30 Wiadomości, 9.45 Ludzie i sty piżm, 10.00 Brawo! Biel (powtórzenie wybranych programów), 10.30 Wiadomości, 10.35 Jacy? Tacy! (mag. reportażystyczny), 10.45 „Dwa światy” (serial), 14.40 „Widger” (film anim.), 15.15 Eurotrak: „Wiszniołka i aniołki fiesta”, 15.45 „Szczęśliwe przygody Owadka Bugala” (film dok.), 16.30 Mówi się... (pr. poradnikowy), 16.50 Lisy od telewizji, 17.00 Teleexpress, 17.20 Sport z satelity, 18.30 „Alternatywy 4” (serial), 19.40 Dobranocna: „Noddy”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Śmierć Johna L.” (film polski), 22.25 Program na niedzielę, 22.30 Panorama, 23.00 Cafe „Fusy” (pr. satelity), 23.30 O-BI, O-BA, koniec cywilizacji (film polski), 1.10 Gorąca, 1.00 „Muzyczny Jedyk”, 1.45 Sport z satelity, 3.00 Panorama, 3.30 „Śmierć Johna L.”, 5.15 Cafe „Fusy”, 5.40 Lisy od telewizji, 5.50 Klub samotnych sier, 6.10 Skarbiec (mag. historyczno-kulturowy), 6.40 Ludzie i sty piżm.

NIEDZIELA 25 MAJA

7.00 „Alternatywy 4” (serial), 7.55 Słowo na niedzielę, 8.00 Informacje Studia Kontakt, 8.15 Folwark usty: Melodie do tańca i do snu, 8.45 „Trzy miast” (serial anim.), 9.10 Program krajowozawicy, 9.30 Spotkanie z Radową Orkiestrą Symfoniczną w Krakowie, 10.15 Magazyn informacyjny, 10.30 Poznaj wielki (teleturniej), 11.15 Anna Karawaska „Królów z leśnej krainy” (teatr), 11.40 Wizytowy gra: Organy 12.00 Słota na weselo (dla dzieci), 12.30 Skarbiec (mag. historyczno-kulturowy), 13.00 3 x 13 (pr. publicystyczny), 13.30 Piraci w ławerze (teleturniej), 14.00 Spotkanie z prof. Witkiem

Znem 14.20 „Sceny domowe” (serial), 14.40 Salon lwowski: Andrzej Hołski, 15.00 Inauguracja Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 15.40 Podwieczorek (pr. rozrywkowy), 16.35 „Geniusz” (film dok.), 17.00 Ingres tegala papieskiego do katedry wrocławskiej, 19.15 A to Polska właśnie” (pr. rozrywkowy), 19.40 Dobranocna: „Bajki zza okna”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Tajemnica Enigmy” (serial), 21.55 Zdarzyło się w kabarecie..., 22.30 Panorama, 23.00 Studio Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 23.20 Gonitka na Stuzewcu, 0.05 Nie bójmy się wiosny (pr. rozrywkowy), 1.00 Podwieczorek, 1.55 Gorąca -10” Jedyk, 2.30 A to Polska właśnie, 3.00 Panorama, 3.30 „Tajemnica Enigmy”, 4.50 Studio Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 5.10 Salon lwowski, 5.25 „Sceny domowe”, 5.45 Magazyn kulturowy, 6.00 Informacje Studia Kontakt, 6.15 „Geniusz”, 6.30 3 x 13.

PONIEDZIAŁEK 26 MAJA

7.00 Panorama, 7.15 Informacje Studia Kontakt, 7.30 „Szczęśliwe przygody Owadka Bugala” (film dok.), 8.30 Wiadomości, 8.40 Studio parlamentarne, 9.00 Gołębiec (mag. kultury ludowej), 9.30 Ala i As (pr. dla dzieci), 9.45 „Mazi w Gondolani” (język polski dla dzieci), 9.50 Tala, a Marcin powiedział..., 10.00 „Przygody pana Michała” (serial), 10.25 Telewizyjne Wiadomości Literackie, 10.55 „Młode lwy” (rap), 11.25 Gorąca, 1.00 „Muzyczny Jedyk”, 12.00 Wiadomości, 12.15 „Śmierć Johna L.” (film polski), 14.10 Sportowy tydzień, 14.30 Rozmowa dnia, 15.00 Panorama, 15.30 Przyrodniczy (1), 16.00 „Niebo” (film dok.), 16.30 Sportowy tydzień, 17.00 Teleexpress, 17.15 Chuchota (dla dzieci), 17.45 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 18.15 „Dajcie to na pierwszą stronę” (serial), 19.15 To mój blues, 19.40 Dobranocna: „Mały Pingwin Pk - Pk”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Parzy - Warszawa bez wizer” (film polski), 22.15 DTV (pr. satelity), 22.30 Panorama, 23.00 Studio Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 23.20 Spotkania na Polskę (pr. publicystyczny), 23.40 Labirynty kultury: „Jeleń”, 24.00 Musica Polonica Nova '96, 0.30 Sportowy tydzień, 0.50 Panorama, 1.00 „Dajcie to na pierwszą stronę”, 2.00 To mój blues, 2.30 Krzyżówka szczęścia, 3.00 W centrum uwagi, 3.20 Studio Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 3.35 „Drzwi w murze”, 5.05 Kowalski i Schmidt, 5.35 Polskie drogi do samodzielnosci w sztuce, 6.00 Kult i kina, 6.20 Warsztaty Malarstwa.

WTOREK 27 MAJA

7.00 Panorama, 7.15 Zwiervillez, 7.30 Podwieczorek (pr. rozrywkowy), 8.30 Wiadomości, 8.40 Spotkania na Polskę, 8.00 Przyrodniczy (1), 9.30 Szkoła na weselo (dla dzieci), 10.00 „Dajcie to na pierwszą stronę” (serial), 10.45 Ludzie i sty piżm: Technika nurkowania, 11.00 Skarbiec (mag. kulturowo - historyczny), 11.30 To mój blues, 12.00 Wiadomości, 12.15 „Parzy - Warszawa bez wizer” (film polski), 14.00 DTV (pr. satelity), 14.10 Sportowy tydzień, 14.30 Rozmowa dnia, 15.00 Panorama, 15.30 Muzyka rodzina: Ziemia, 16.00 Historia i współczesność: Wiera i polityka, 16.30 Program krajowozawicy, 17.00 Teleexpress, 17.15 „Gruby” (serial), 17.45 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 18.15 „Trapez” (serial, 1/4), 19.15 Polska piosenka: Ludzie, zjawiska, epizody, 19.40 Dobranocna: „Opowiadania Muminków”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Najbliższa wojna nowoczesnej Europy” (serial), 21.40 „Przystań

pokości” (rap), 22.10 Bohater w alfabecie, 22.30 Panorama, 23.00 Studio Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 23.15 „Wspomnienia konika na biegunach” (rap), 23.40 Rozmowa, rozmowy, 0.10 Dwa ludzie z filmem (reżyser Paweł Nowowski), 0.30 Program krajowozawicy, 0.50 Panorama, 1.00 „Trapez”, 2.00 Polska piosenka, 2.30 Krzyżówka szczęścia, 3.00 W centrum uwagi, 3.20 Studio Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 3.35 „Najbliższa wojna nowoczesnej Europy”, 4.40 „Przystań pokości”, 5.15 Ludzie i sty piżm, 5.25 Muzyka rodzina, 6.00 Historia i współczesność, 6.30 Rozmowa, rozmowy.

ŚRODA 28 MAJA

7.00 Panorama, 7.15 Magazyn Kultury, 7.30 Jestem (pr. rozrywkowy), 8.30 Wiadomości, 8.40 Labirynty kultury: „Jeleń”, 8.55 Muzyka rodzina: Ziemia, 9.30 „Gruby” (serial), 10.00 „Trapez” (serial), 11.00 Historia i współczesność: Wiera i polityka, 11.30 Polska piosenka: Ludzie, zjawiska, epizody, 12.00 Wiadomości, 12.15 „Najbliższa wojna nowoczesnej Europy” (serial), 13.20 „Wspomnienia konika na biegunach” (rap), 13.50 Bohater w alfabecie, 14.10 Auto-Moto-Klub, 14.30 Rozmowa dnia, 15.00 Panorama, 15.30 Polska droga do samodzielnosci w sztuce, 16.00 Kowalski i Schmidt, 16.30 Auto-Moto-Klub, 17.00 Teleexpress, 17.15 Szafki (dla dzieci), 17.45 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 18.15 Piene Marivauz „Zapis” (teatr), 19.15 100% Live „Pivo” (pr. muzyczny), 19.40 Dobranocna: „Bajki z mchu i pspro”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Drzwi w murze” (dramat polski), 22.00 Przesłoby za przesłobem, 22.30 „Świat Opa Krapca” (pr.), 23.00 Studio Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 23.25 Ze szlaka na ty: Kult kina, 23.35 Warszawa dla Literatury, 0.05 „Nieznaną sprawczy” (film dok.), 0.35 Auto-Moto-Klub, 0.55 Panorama, 1.05 Pierre Marivauz „Zapis”, 2.00 100% Live „Pivo”, 2.30 Krzyżówka szczęścia, 3.00 W centrum uwagi, 3.20 Studio Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 3.35 „Drzwi w murze”, 5.05 Kowalski i Schmidt, 5.35 Polskie drogi do samodzielnosci w sztuce, 6.00 Kult i kina, 6.20 Warsztaty Malarstwa.

CZWARTEK 29 MAJA

7.00 Program dnia, 7.15 Salon lwowski: Andrzej Hołski, 7.30 Przeglad prasy polonijnej, 7.50 Gorąca, 1.00 „Muzyczny Jedyk”, 8.40 Czas (mag. katolicki), 9.05 „Prawdziwe przygody profesora Thompsona” (film anim.), 9.30 Szafki (dla dzieci), 10.00 Transmisja uroczystości Bożego Ciała we Wrocławiu, 14.30 „Tajemnica strasznego ogrodu” (komedia polska), 16.00 „Czas Komedii” (film dok.), 17.00 Teleexpress, 17.15 „Tyłko Kasko” (serial), 17.45 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 18.15 „Staba wiera” (film polski), 19.15 Tak jak w kinie (5), 19.40 Dobranocna: „Kasztanki”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Boso, ale w ostrógach”, 21.45 Sopot - początek sezonu (pr. rozrywkowy), 22.30 Panorama, 23.00 Studio Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 23.20 Przeglad publicystyczny, 0.30 Przeglad prasy polonijnej, 0.50 Panorama, 1.00 „Staba wiera”, 2.00 Tak jak w kinie, 2.30 Krzyżówka szczęścia, 3.00 Panorama, 3.30 „Boso, ale w ostrógach”, 5.05 Studio Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, 5.25 Muzyka rodzina, 6.00 Przeglad publicystyczny.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

KRONIKA RODZINNA

Składamy serdeczne podziękowanie wszystkim krewnym i znajomym za wyrazy współczucia, wieńce i kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie naszej Drogiej śp. **MARII HRACKIEJ**

z Olszowic. Dziękujemy MUDr Monczkovej za długoletnią opiekę lekarską, lekarzom i pielęgniarkom szpitala cieszyńskiego za opiekę w czasie jej pobytu w tym zakładzie. Dziękujemy również chórowi PZKO, pani Iwonie Gurka za przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego i członkiniom Klubu Kobiet. Zasmucona rodzina.

kino

ORLOWA - Wszczęwiat: Był sobie głina 2 (22, 23, godz. 17.45), Słouchy (22, 23, godz. 20.00), **KARWINA - Reflex:** Szalona szkoła (22, 23, godz. 17.00, 20.00), **Centrum:** Impenium kontratakuje (22, 23, godz. 15.30, 17.45), Idiota boks (22, 23, godz. 20.00), **BIBLIOTEKA REGIONALNA - Artkino:** "Zimnoc" (22, godz. 17.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Dlaczego kotka nie jest psem? (22, 23, godz. 17.30), Rapsutini (22, 23, godz. 20.00), **HAWIERZÓW - Centrum:** Jak zasłużył sobie królowej (22, 23, godz. 15.30), Michael (22, 23, godz. 17.45, 20.00), Świt: Powrót Jediego (22, 23, godz. 17.45), Kola (22, 23, godz. 20.00), **Kino letnie:** Okup (23, godz. 21.00).

programy MOK

CZESKI CIESZYŃ - Muzeum Ziemi Cieszyńskiej: do 7. 9. wystawa "Pieczenie i godła gmin czeskiej części Śląska Cieszyńskiego"; wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

KARWINA-FRYSZTAT - Mała Galeria MAGAL: do 5. 6. wystawa petych erytymu rysunków Władysława Cmiela "Frysztańskie dziewczętki"; po-pt: 9-18, nie: 14-18.

co, gdzie, kiedy

PITTS „BESKID ŚLĄSKI” zawiadamia uczestników wycieczki na Szarycz, że odjazd nastąpi z Cieszyzna (Polska) od przejścia granicznego w dniu 24 bm. o godz. 7.00.

HAWIERZÓW-ŻYWOCICE - MK PZKO zaprasza swoich członków i sympatyków na tradycyjne smażenie

Parafia Luterańska oraz Śląskiego Kościoła Ewang. A. W. w Cz. Cieszyńskim na Niwach zapraszają serdecznie na uroczystość jubileuszową 70-lecia założenia parafii w Cz. Cieszyńskim na Niwach. Uroczyste nabożeństwo odbędzie się w Kościele na Niwach w niedzielę 25. 5. o godz. 9.00. Słowem Bożym służy ks. Marcin Lukas z Wodźstawa z Ewang. Kościoła A. W. z RP. Posługę pieśniami dopełnią: chóór „Collegium Cantorum”, chóór mieszany parafii czesko-cieszyńskich oraz sekcja parafialna. W imieniu obu prezbiterów parafii zapraszają ks. bp. Wilhelm Stawnicki, pastor oraz ks. sen. Bogusław Kokotek, pastor.

▲ Koronkowe piękno, jakie potrafią wytworzyć ręczne prace członkiń pezetkarskich Klubów Kobiet, jest zawsze przedmiotem podziwu i zachwytu oczarowanych widzów. Nie inaczej było także na wystawie robót ręcznych zorganizowanej w dniach 17 i 18 bm. z okazji 50-lecia MK PZKO w Suchoj Średniej przez miejscowy Zespół Kobiet. Tytuł wystawy „Dla każdego coś miłego” ziszczył się w co najmniej stu procentach...
Fot. FRANCISZEK BALON

„Kto kochał, nie zapomni. Kto znał, niechaj wspomni”.
W niedzielę 25. 5. minie 5. bolesna rocznica zgonu naszej Najdroższej Zony, Matki, Siostry i Babcie śp. **MARII CHARWOTOWEJ** z Suchoj Górnej. Wszystkich, którzy ją znali, o chwilę wspomnierni proszą mąż Eugeniusz i córka Halina z rodziną.
AD-078

W głębokim smutku zawiadamiamy, że po długiej i ciężkiej chorobie zmarł dnia 18. 5. 1997 w wieku 71 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Brat, Szwagier i Wujek śp. **GUSTAW WAPIENIK** z Cierlicka, emerytowany długoletni urzędnik „Jednoty-Jednosti”. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 23. 5. o godz. 15.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Cierlicku, skąd zwłoki będą przewiezione na ewang. omentarz do Grodziszca. Zasmucona rodzina.
C 52/096

TRZYNIEC-OSÓWKI - MK PZKO zaprasza w niedzielę 25. 5. o godz. 19.00 do lasku na Osówce na tradycyjne smażenie jajecznic.

KARWINA-FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza członków i sympatyków w niedzielę 25. 5. o godz. 15.00 do Domu PZKO w Karwinie-Frysztaście na imprezę z okazji Dnia Matki. W programie wystąpią dzieci miejscowego przedszkola i szkoły, chóór „Hejnal-Echo”, zaś Teatr Lalek „Bajka” odegra bajkę sceniczną „Pożarcie królowej Bluetki”. Po programie smażenie jajecznic.

ZABŁOCIE - Zarząd MK PZKO i Zespół Kobiet zapraszają w niedzielę 25. 5. o godz. 15.30 do świetlicy na spotkanie z okazji Dnia Matki połączone ze smażeniem jajecznic.

KARWINA-STARE MIASTO - MK PZKO zaprasza na spotkanie z okazji Dnia Matki w niedzielę 25. 5. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie występ uczni PSP z Karwiny-Nowego Miasta.

ŁOMNA DOLNA - MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków na smażenie jajecznic w sobotę 24. 5. o godz. 19.00 na Nowinie.

KOCOBĘDZ - MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na tradycyjne smażenie jajecznic w sobotę 24. 5. o godz. 17.00 do świetlicy.

CZESKI CIESZYŃ - Zarząd MK PZKO Czeski Cieszyń Centrum, MK PZKO Osiedle oraz MK PZKO Park Sikory zapraszają na koncert z okazji Dnia Matki w niedzielę 25. 5. o godz. 15.00 do Klubu PZKO przy ul. Bożka.

zaprasza

na Mazury i nad Bałtyk

ceny od Kč 2 950,-

Samolotem z Ostrawy do słonecznej Grecji i Bułgarii

ceny od Kč 6 900,-

Biuro podróży **SLESTOUR**
ul. Stieflniční 18,
737 01 Czeski Cieszyń
Tel.: (0659) 71 18 43
Faks: (0659) 568 45

WŚRÓD LAUREATÓW TAKŻE DZIECI Z ZAOLZIA Ocalić od zapomnienia

TRZYNIEC (kor) - Uczniowie polskich szkół podstawowych w Trzyńcu 1 i w Karwinie-Frysztaście wzięli udział w konkursie na pracę monograficzną „Ocalić od zapomnienia”, który już po raz trzeci zorganizował Ośrodek Współpracy Regionalnej Pałacu Młodzieży w Katowicach przy współudziale Górnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Zaolzia uczestniczyli w konkursie po raz pierwszy - i nie zawiedli. Zostali zaproszeni na uroczyste zakończenie konkursu, które odbyło się w ubiegły piątek w Pałacu Młodzieży w Katowicach.

W 1. PSP w Trzyńcu postanowiło wystać swoje prace do Katowic siedmiom uczniom, przy czym trzy uczennice - Ewa Klus, Urszula Wacławik oraz Marcela Mrózek - otrzymały

w konkursie wyróżnienia, wszyscy zaś dyplomy z podziękowaniami oraz „Encyklopedyczny słownik historii Polski”.

„Oprócz nas wjechała też do Katowic czwórka uczestników z Frysztatu, a w sumie było nas na uroczystości około 150” - powiedziała nam jedna z trynietkich laureatek, Ewa Klus, która podobno niczym rasowa dziennikarka notowała w Katowicach wszelkie informacje i wrażenia. „Poza tym byli gośćmi imprezy również konsul generalny RC w Katowicach Josef Byrtus, prezes Górnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Stefan Gajda oraz autor wspomnianego słownika, prof. Jarosław Maciszewski, który nie tylko wygłosił ciekawą prelekcję, ale można było zdobyć również jego podpis do książki-nagrody”.

Jak powiedziała nam polonistka 1. trynietkiej PSP Halina Cymorek, nadrzędnym celem konkursu było umocnienie więzi młodego pokolenia z miejscem zamieszkania, z regionem oraz zebranie informacji dotyczących ciekawostek historycznych, przyrodniczych lub geograficznych. Trzyńczanie napisali więc prace na temat swoich miejscowości - poza Trzyńcem również na temat Gutów i Lesznej Dolnej.

„Poziom prac naszych uczniom był wysoki, zawierały one liczne zdjęcia i rysunki i sporo ciekawych informacji, będzie je więc można świetnie wykorzystać chociażby na lekcjach historii” - powiedziała redaktorki „GL” Halina Cymorek.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 22 MAJA

- NOVA:**
6.00 Śniadanie z Nową
8.30 „Flintstonowie” (serial anim.)
9.00 „Nowakowie” (serial)
9.25 „Tajemnica naszego świata” (serial dok.)
10.25 „Podróż dookoła mojej głowy” (komedia czeska)
11.50 „Piękno diabła” (film franc.)
13.40 „Tak płynie czas” (serial)
14.25 „Helena i jej chłopcy” (serial)
14.55 „Szkoła złamanych serc” (serial)
15.45 „Beverly Hills 90210” (serial)
16.45 „A” (talk show)
17.30 „Herkules” (serial)
18.15 Zaryzykuj! (teleturniej)
18.45 Karuzela (teleturniej)
19.20 Prognoza pogody
19.30 DTV
19.50 Wiadomości sportowe
20.00 „Dallas” (serial)
20.55 „Akta X II” (serial)
21.45 Właśnie dziś
21.50 „Flokies” (film bryt.)
23.30 „Zonaty z zobowiązaniami” (serial)
23.55 „Dolina lalek” (serial)
0.15 „A” (talk show)

TC 1:

- 6.00 Studio 6
8.30 „21”
9.00 Wiadomości
9.05 „Tajemnica łemigłówek” (serial)
9.25 Hip, hap, hop
10.00 „Salon Eliott III” (serial)
10.50 Videostop (teleturniej)
11.30 „Krok w krok” (serial)
12.00 Wiadomości
12.05 Salon czeski
12.35 Powiązania (public.)
13.10 Lapidarium
13.25 Klub Przyjaciół Orkiestr Dętych
14.05 „Słowacko się nie procesuje” (serial)
14.40 Śpiewnik domowy
14.45 „Piewaček” (bajka)
16.00 Wiadomości
16.05 Rekordy i ciekawostki
16.15 „Tajemnice wiklinowego koszyka” (serial)
16.45 „Star Trek: Nowa generacja” (serial)
17.30 AZ-quiz (teleturniej)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 „Mój przyjaciel delfin” (serial)
18.40 Tobolek (gra-zabawa)
19.05 Szczęśliwych dziesięć
19.10 Wieczorynka
19.20 Wczoraz na ekranie
19.30 Wydarzenia, pogoda
19.55 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Znakomity sezon” (serial)
21.05 „Powrót do Edenu” (serial)
21.50 Ten nasz charakter czeski
22.10 Wiadomości
22.25 „Halo, halo!” (serial)
22.55 „Ludzie z wydziału zabójstw” (serial)
23.40 „Szołtynim - powrót do domu” (film dokumentalny, 2/2)
0.25 „Policjanci z Miami II” (serial)
1.10 Interpolacja
3.40 TV-Shop.

TC 2:

- 7.30 Aktualności TVS, 7.55 MŚ w pilce ręcznej mężczyzn: Republika Czeska - Portugalia, 9.30 Studio 6, 12.00 Euronews, 12.25 Na zaproszenie Lidz Rakusławowej (publicyst.), 13.05 Europa dziś, 13.35 Uniwersytet TV, 14.05 Teleskop, 14.05 Europa przeciw rakowi, 14.20 Trzymaj się! (pr. ekologiczny), 14.40 Ego, 15.00 Aero review, 15.20 Ekstrem, 16.00 Interpolacja, 18.30 „Ekspedycja Linia demarkacyjna” (film dok., 2/2), 19.10 Pokaz sielkowi plażowej, 20.00 „Made in Czech” (film dok.), 21.00 „21”, 21.30 Czechosłowacki tygodnik filmowy, 21.40 „Lakier do włosów” (film USA), 23.10 „Bakalarze” (trzy opowiadania), 0.10 Europa dziś, 0.40 „21”.

PRIMA:

- 7.00 „Dzientelmeni i małe panienki” (serial anim.), 7.05 „Przygody jeża Sonika” (serial anim.), 7.30 Dobry wieczór, 8.00 Akta '97, 8.15 „Szczęście doskonałe (pr. H. Pawłowski), 8.45 „Komisarz Rex” (serial), 9.30 Program dla pań, 10.55 „Szwaczka” (film czeski), 12.25 „Kamień marzeń” (serial), 12.50 „Detektywi wszechświata” (serial), 13.15 S.O.S., 16.50 Terno, 17.00 „Detektywi wszechświata” (serial), 17.30 Dobry wieczór, 18.00 Party, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 DTV, 19.15 Akta '97, 19.30 „Maska” (serial), 20.00 O zakadł (gra-zabawa), 20.40 „Poziom adrenaliny” (serial), 21.30 Akta plus, 21.55 Wiadomości, 22.00 „Via mala” (film niemiecko-austriacki, 2/2), 23.30 „Okrąg policjny Los Angeles” (serial), 23.55 Party (mag.).

PIĄTEK 23 MAJA

- NOVA:**
6.00 Śniadanie z Nową
8.30 „Flintstonowie” (serial anim.)
9.00 „Nowakowie” (serial)
9.25 Karuzela (teleturniej)
9.55 Zaryzykuj! (teleturniej)
10.20 „Dallas” (serial)
11.10 „Akta X II” (serial)
12.00 „To morderstwo, napisana” (serial)
12.50 „Interesujący targ na rzese Zair” (dok.)
13.20 „Tak płynie czas” (serial)
14.05 „Helena i jej chłopcy” (serial)
14.35 „Szkoła złamanych serc” (serial)
15.25 „Beverly Hills 90210” (serial)
16.25 Otonuniec - Slavia Praga (liga piłki nożnej)
18.15 Zaryzykuj! (teleturniej)
18.45 Karuzela (teleturniej)
19.20 Prognoza pogody
19.30 DTV
19.50 Wiadomości sportowe
20.00 „Trzej muszkieterowie” (film bryt.)
21.50 Właśnie dziś
21.55 „Po tamtej stronie II” (serial)
22.45 Tabu
23.50 „Szwajger Drakul” (serial)
23.50 „Maniac Cop II - odznaka milczenia” (thriller USA)

TC 1:

- 6.00 Studio 6
8.30 „21”
9.00 Wiadomości
9.05 „Mój przyjaciel delfin” (serial)
9.30 AZ-quiz (teleturniej)
9.55 „Bakalarze” (3 opowiadania)
10.55 Moda czeska
11.15 Arena
12.00 Wiadomości
12.05 Czarne owce (publicyst.)
12.20 Ten nasz charakter czeski
12.40 Magazyn policjny
13.00 Klub Seniora
13.30 Auto-moto sport
14.25 Aerobik z Barą
14.30 Ogród (spotkanie folkowe)
15.10 „Drogi zapoznawcze” (serial dok.)
15.25 „Silvanova” (serial)
15.55 W weekendowej TC
16.00 Wiadomości
16.05 TV Klub Niesłyszących
16.35 „Doktor Quinn” (serial)
17.20 Kinobox '97
17.50 W weekendowej TC
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 Policja RC
18.20 „Encyklopedia psów” (serial dok.)
19.05 Szczęśliwych dziesięć
19.10 Wieczorynka
19.20 Wczoraz na ekranie
19.30 Wydarzenia, pogoda
19.55 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Nie zastanawiaj się i kręć!
20.25 „Doktor Quinn III” (serial)
21.15 „Morderca ukrywa twarz” (film czeski)
22.50 Wiadomości
23.00 Camel Trophy Mongolia '97
23.05 Jutro na ekranie
23.05 „Wal attanycki” (komedia franc.-włoska)
0.45 Recital Wabiego Dańka
1.25 „Policjanci z Miami II” (serial)
2.10 TV Shop.

TC 2:

- 7.35 Wiadomości TVS, 8.00 Euronews, 8.45 Report, 9.30 Studio 6, 12.00 Euronews, 12.35 „Wspaniały sezon” (serial), 13.30 „Agencja prywatna” (film bryt. 2/2), 15.10 „Giganci trąbki jazzowej” (dok.), 16.10 „Z dzicu” (serial dok.), 17.10 „Wielka rodzina” (serial), 18.50 Nowe książki, 19.00 Kim jest... (Ladislav Novák), 19.25 Aerobik z Barą, 19.30 Videofashion, 19.55 Wczoraz na ekranie, 20.00 „Gorący płomień” (gr. muz.), 21.00 „21”, 21.30 Za drzwiami jest A. G., 22.00 Koncert rockowy, 22.40 „Kobiety na skraj załamania nerwowego” (film hiszpański), 0.05 „21”, 0.35 Aktualności TVS.

PRIMA:

- 7.00 „Dzientelmeni i małe panienki” (serial anim.), 7.05 „Przygody jeża Sonika” (serial anim.), 7.30 Dobry wieczór, 8.00 Akta '97, 8.15 O zwierzętach z K. Cernochem, 8.45 Caruso show (pr. muz.-rozrywy), 9.30 Program dla pań, 10.55 „Pilot nr 7” (film USA), 13.00 Akta plus, 13.25 „Detektywi wszechświata” (serial), 13.50 S.O.S., 16.35 Terno, 16.45 „Acapulco” (serial), 17.30 Dobry wieczór, 18.00 Party, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 DTV, 19.15 Akta '97, 19.30 „Maska” (serial), 20.00 „Sledge Hammer, policjant z o. o.” (serial), 20.30 „Inspektor Schimanski” (serial), 22.00 Złoty show (H. Pawłowski), 22.20 Wiadomości, 22.25 „Wykroczanie Kaina” (film USA), 23.55 Kamera erotyczna Rona Harrisa.

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 22 MAJA

- PROGRAM 1:**
6.00 Kawa czy herbata?
8.00 „Kate i Alie” (serial)
8.30 Wiadomości
8.40 Gimnastyka bzd i języka
8.45 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.05 Brachwo przygody i zabawy
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiamy o dzieciach
10.00 „Cagney i Lacey” (serial)
10.50 Muzyka łagodzi obyczaje (teleturniej)
11.10 Gotowanie na ekranie
11.25 Wódka, pozwól żyć
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes

- 12.20 Magazyn Notowań
12.50 Nasze państwo
13.20 Bałtyk morzem północy
13.40 W plener!
13.55 Zwierzęta świata: „Goryle górskie” (film dokumentalny)
14.20 Żywioty
14.35 Taki pejzaz
15.00 Wiadomości
15.10 Pływac każdy może: Styl grzbietowy
15.15 Program dnia
15.25 „Szczecińskie lata Toma i Jerry'ego” (serial anim.)
15.50 Superpamięć (dla młodych widzów)
16.05 Migawka (magazyn dla młodzieży)

ciąg dalszy na str. 6

GŁOS LUDU

◆ Gazeta Polsków w Republice Czeskiej ◆ W wydawnictwie „Olza”, ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyń, wydaje Rada Polsków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ◆ Redaguje kolegium ◆ Redaktor naczelny: Władysław Bilko; zastępcy red. naczelnego: Henryka Bittmar, Bogusław Krzyżanek ◆ Adres redakcji: 709 23 Ostrawa, Błko; 6607/252, 6607/256; faks: 6607/252 ◆ Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu” w Ostrawie w pozostałych godzinach pod nr. tel. 6607/252 czynna jest sekretarka automatyczna, w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, wtorki i czwartki od 12.00 do 16.30 w biurze „Contact” przy ul. Hlavní 3 w Cz. Cieszyń; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztaście (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 18.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stieflniční 18, Cz. Cieszyń

◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Kolportuje PMS ◆ Skład komputerowy „Głos Ludu” Ostrawa ◆ Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s. a. ◆ Reklamistów i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania skrótków, adustacji, przereklamowania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych.
Nr indeksu 42501

